

NOTAT

Til: Stortingets Arbeids- og sosialkomité
Fra: **Sjømat Norge**
Dato: 17. oktober 2019.
Sak: Høring om forslaget til statsbudsjett 2020

Havet har gitt oss arbeid i generasjoner. Et blått taktskifte trykker velferden for framtida.

Norges store utfordring de neste tiårene blir å skape nye arbeidsplasser og øke eksportinntektene. Dette er nødvendig for å opprettholde velferdstilbudet. Denne utfordringen vil kreve betydelige omstillinger, men Norge har også et hav av muligheter.

Allerede i dag er det 58 000 arbeidsplasser tilknyttet sjømatnæringen. Næringen er subsidiefri og bidro med over 20 milliarder i ordinære skatter- og avgifter i 2018. Vi mener at norsk sjømatnæring kan dobles fra dagens årlige verdiskaping på 100 milliarder innen 2030 og femdobles innen 2050. Denne økningen kan skje gjennom bærekraftig vekst i havbruksnæringen. Fisket må skje innenfor fastsatte kvoter, og gjøres tilgjengelig for norsk fiskeindustri. Vi kan og bør stå for mye mer av foredlingen av sjømaten selv og vi kan skape en industri av teknologi- og tjenesteselskaper med verden som marked. Vi kan også skape helt nye næringer innen fôr, helse og bioteknologi basert på økt bearbeiding, høsting av nye arter og dyrking av mikro- og makroalger. Det vil gi svært mange flere arbeidsplasser, økt matproduksjon og store skatteinntekter uten bruk av særskatter.

Sjømatnæringen er svært godt posisjonert til å kunne bidra til å løse Norges viktigste utfordringer. En raskt økende global befolkning har behov for sunn og trygg mat produsert på bærekraftig vis med lave CO₂-avtrykk. Samtidig er sjømatproduksjon globalt konkurranseutsatt, og stadig flere land satser på økt sjømatproduksjon. Skal vi lykkes med dette, må det til et blått taktskifte – både i næringen og hos myndighetene. Sjømat Norge er glade for at Regjeringen viderefører og vektlegger havstrategien i statsbudsjettet 2020.

Skal Norge lykkes, er riktig innretning på statsbudsjettet avgjørende. For statsbudsjettet 2020 ønsker Sjømat Norge å legge vekt på følgende.

Ordningen med dagpenger ved permitteringer i fiskeindustrien må ikke endres

Råstofftilgangen for fiskeindustrien i Norge er sterkt preget av uforutsigbarhet. Dette skyldes først og fremst naturgitte forutsetninger ettersom det høstes fra ville fiskebestander hvor både vær og fiskens tilgjengelighet påvirker når det er fisk tilgjengelig. Videre er lovverket slik at fiskeindustribedrifter i utgangspunktet ikke har lov til å eie egne fiskefartøyer, og slik i større grad kunne styre og planlegge fangstaktiviteten. Råstofftilgangen ligger følgelig til dels utenfor fiskeindustriens kontroll, og dette har gjort det nødvendig med et fleksibelt permitteringsregelverk. Det er full enighet mellom arbeidsgiverne og arbeidstakerne i fiskeindustrien om at permitteringsregelverket fortsatt må bestå ettersom tilgangen på fisk er så variabel og uforutsigbar. Det er ikke riktig, slik regjeringen hevder, at situasjonen er vesentlig bedret.

Endring av permitteringsregelverket vil gjøre det vanskeligere å tiltrekke og holde på kompetent arbeidskraft, og vil svekke konkurransekraften til fiskeindustrien i Norge og føre til at mer fisk bearbeides i andre land og at Norge går glipp av stor verdiskaping.

Regjeringen har et uttalt mål om å ha flere helårige arbeidsplasser i fiskeindustrien. En reduksjon av dagpengeordningen vil bidra til at helårige arbeidsplasser heller reduseres. Dagpengeordningen for fiskeindustrien må derfor ikke endres.

Regjeringen påpeker i sitt forslag at "Det åpnes for at perioden kan utvides til inntil 52 uker ved ekstraordinære og uforutsette situasjoner.". Dersom forslaget fra regjeringen om å kutte ned på perioden med dagpenger fra 52 til 26 uker per 18 mnd blir stående, ber vi om at komiteen påpeker at det må være lav terskel for å åpne for at perioden kan utvides til inntil 52 uker slik at dette blir en reel sikkerhetsventil.

Det er også helt avgjørende at de øvrige særreglene for permitterte i fiskeindustrien opprettholdes slik regjeringen slår fast.

Styrking av kampen mot arbeidslivskriminalitet og svart økonomi

Sjømat Norge støtter regjeringens ønske om å skjerpe kampen mot arbeidslivskriminalitet og svart økonomi. Seriøse aktører får svekket sin konkurransekraft hvis ikke dette blir slått ned på.

Sjømat Norge dekker hele verdikjeden, fra fjord til bord i norsk sjømatnæring. Medlemmene består av 650 bedrifter med over 14 000 ansatte innen fiskeindustri, havbruk, fôrproduksjon, biomarin industri, teknologi og service.

For mer informasjon kontakt

Geir Ove Ystmark, administrerende direktør, tlf. 48 12 71 55, geir.ove.ystmark@sjomatnorge.no
Aina Valland, direktør samfunnskontakt, tlf. 97145777, aina.valland@sjomatnorge.no